

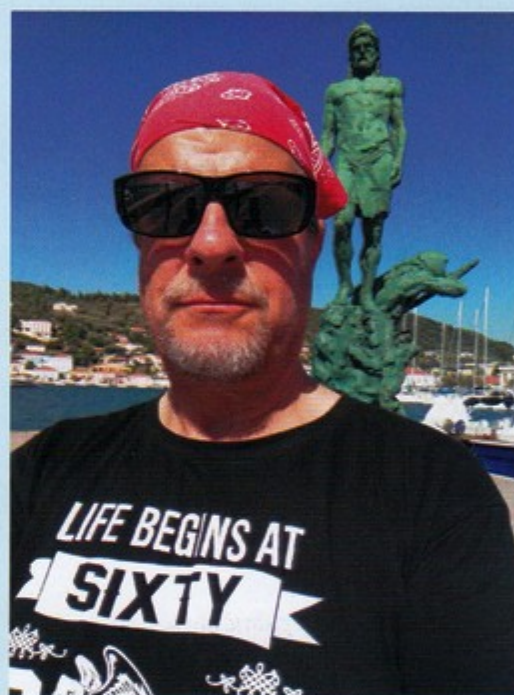
Tappokytkin – läheltä piti...

Sain hiljattain kuulla karmivan kertomuksen veneilevältä tuttavaltani. Hän oli kesällä pienellä avoveneellä verkkoja laskemassa ja homman hoidettuaan nykäisi perämööttorin käyntiin. Moottorissa oli ollut ikävänä ongelmana, että käynnistyäkseen se vaati melko paljon kaasua. Kun kone viimein lähti käyntiin, vaihde meni samalla päälle ja kaveri lensi perälaudasta kautta pää edellä veteen (jälkitemsteissä on havaittu, että tuossa moottorissa vaihde menee käynnistäessä usein itsestään päälle, vaikei saisi).

Vene alkoi sitten kovalla vauhdilla kiertää ympyrää ja kaksi kertaa kaverini sai sukelleltua alta pois mutta kolmannella kerralla ei enää jaksanut ja vene kolahti päähän. Tajunta ei mennyt mutta hämmennys oli suuri, kun hän seuraavaksi huomasi tuijottavansa perämööttorin potkuria senttien päässä silmiensä edessä. Potkuri oli kuitenkin pysähtynyt - ylikokoinen T-paita oli helmastaan tarttunut ja kiertynyt potkuriin ja sammuttanut moottorin.

Pää edelleen veden alla kaveri taisteli veneen perälaudasta jaloilla tukien moottorin sen verran ylös, että sai henkeä ja huudettua apua. T-paita kuristi kovaa kaulan ympärillä ja hengittäminen oli hyvin vaikeaa... Onneksi rannalla kuultiin, apu ehti paikalle ja tuttavani kiidätettiin pikavauhtia ambulanssilla sairaalaan... Henki säilyi ja uusi elämä alkoi, tuorein ja turvallisin ajatuksin...

Tappokytkin (viralliselta nimeltään hätäkatkaisin tai turvakytkin) on erityisesti avoveneissä tarpeellinen laite. Tässäkin tapauksessa sen käyttäminen olisi sammuttanut moottorin heti kaverin pudottua veteen. Tappokytkimen käytöstä on puhuttu iät ja ajat, huonolla ja hyvällä menestyksellä. Omassa seurassani on esimerkiksi valmentajilla ehdoton määräys pitää tappokytkin kytkettynä aina kun liikutaan vesillä. Miten sinun lähipiirissäsi? Kannattaa suoda tälle toiminnolle ajatus...

Olin elokuun loppupuolella mukana Helsinki-Tallinna Race -purjehduskilpailussa, jonka "polttoaineena" toimiva tuuli loisti oikukkaalla esiintymisellään... Jotkut joutuivat tuijottamaan jopa lähtöalusta tunnin pari, ehkä enemmänkin, kun merenpinta alkoi muistuttaa jäähallin tasaista jäätä. Sellaisissa olosuhteissa pääsin ihaillemaan veneemme osaajien taitoa saada vene liikkumaan lähes nollatuulella. Fysiikan lakien mukaan energiaa ei voi luoda tyhjästä mutta siltä se kuitenkin näytti. Pikku hiljaa kiihtyvän veneen keulapurje ikään kuin kehitti lähistölleen lisää suhteellista tuulta, joka lisäsi vauhtia joka lisäsi suhteellista tuulta jne... Einstein oli oikeassa suhteellisuusteoriassaan

Suhteellisen hyvää syksyn jatkoa
Harri Sane

Kirjoittaja on turvallisuuskouluttaja, Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n veneily- ja purjehduskouluttaja, Espoon Meripelastajien hallituksen jäsen ja Espoon Veneilyturvallisuusyhdistyksen puheenjohtaja.